

Hymenolepióza

Hymenolepióza je průjmové onemocnění, jehož původcem je *Hymenolepis nana*. Přenos probíhá **orofekálně** vajíčky parazita. Nákaza má horší průběh u podvyživených dětí a u jedinců s imunitní nedostatečností.

Hymenolepis nana

Hymenolepis nana (Tasemnice dětská) má skolex, který je opatřen rostellárními háčky. Samice je velká 4–8 cm^[1] a produkuje vajíčka, která se s potravou dostávají do mezipřijímatelů (zejména hmyz). Z vajíčka se uvolňuje *onkosféra*, která proniká do sliznice střeva a **mechanicky ji poškozují**. Uvnitř sliznice se vytváří *cysticercoid*, který je infekční pro definitivního hostitele (hlodavci, **člověk**). Kromě tohoto klasického cyklu se dvěma hostiteli může být i cyklus jednohostitelský, kdy se zralý cysticercoid uvolní do lumen střeva a dojde k vývinu dospělce. Parazitující tasemnice, která je přichycena na stěnu tenkého střeva, postupně odlučuje články, jejichž rozpadem dochází k uvolnění infekčních vajíček. Typicky probíhá tento cyklus u člověka, který je tedy zároveň **mezipřijímatel i definitivním hostitelem**. Jednohostitelský cyklus výrazně usnadňuje šíření v dětských kolektivech nebo oblastech se sníženými hygienickými standardy.

⚠ Vzhledem k vývoji parazita ve střevě člověka běžně nacházíme větší počet dospělých tasemnic.^[2]

Klinický obraz

Slabé nákazy jsou asymptomatické. Při silných nákazách parazité výrazně **narušují střevní sliznici**, což se u pacientů projevuje tupou bolestí v břiše bez závislosti na příjmu potravy. Další příznaky jsou:

- průjmy,
- mentální anorexie,
- nauzea,
- zvracení,
- pálení žáhy,
- svědění,
- anémie.

Diagnostika

Vajíčka tasemnice lze prokázat při mikroskopickém vyšetření stolice, nevylučují se však pravidelně.

Therapie

- Prazikvantel – jednorázová dávka.

Odkazy

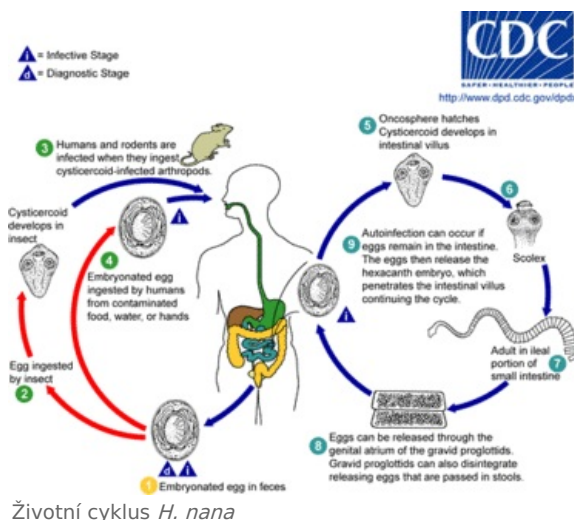
Související články

- Gastrointestinální parazitózy
- Průjemová onemocnění

Použitá literatura

- VOLF, Petr a Petr HORÁK. *Paraziti a jejich biologie*. 1. vydání. Praha : Triton, 2007. 318 s. ISBN 978-80-7387-008-9.
- BEDNÁŘ, Marek, Andrej SOUČEK a Věra FRAŇKOVÁ, et al. *Lékařská mikrobiologie : Bakteriologie, virologie, parazitologie*. 1. vydání. Praha : Marvil, 1996. 558 s. ISBN 8023802976.
- GOERING, Richard V a Hazel M DOCKRELL. *Mimsova lékařská mikrobiologie*. 5. vydání. 2016. 568 s. ISBN 978-80-7387-928-0.

Hymenolepis nana	
Cestoda (Tasemnice)	
Hymenolepididae	
	
<i>Tasemnice dětská</i>	
Výskyt	celosvětově
Onemocnění	hymenolepióza
Infekční stadium a způsob nákazy	pozření infekčních vajíček, pozření larev ve tkáních meziphostitele
Diagnostika	mikroskopický průkaz vajíček ve stolici
Terapie	niklosamid, prazikvantel
MeSH ID	D048189 (https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D048189)

Vaiíčko *H. nana*

Reference

1. VOLF, Petr a Petr HORÁK. *Paraziti a jejich biologie*. 1. vydání. Praha : Triton, 2007. 318 s. s. 186. ISBN 978-80-7387-008-9.
2. BEDNÁŘ, Marek, Andrej SOUČEK a Věra FRAŇKOVÁ, et al. *Lékařská mikrobiologie : Bakteriologie, virologie, parazitologie*. 1. vydání. Praha : Marvil, 1996. 558 s. s. 508. ISBN 8023802976.

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. ©2007. [cit. 2009]. <<http://www.jirben.wz.cz/>>.